

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Gymnázium Karla Čapka v Dobříši je gymnáziem všeobecného zaměření. Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia a je zaměřen na poskytování kvalitního všeobecného vzdělání.

Cílem školy je připravit žáky k úspěšnému studiu na vysokých školách a rozvíjet jejich osobnost, klíčové kompetence, kritické myšlení a odpovědný přístup k životu v demokratické společnosti. Nižší stupeň gymnázia poskytuje pevné vzdělávací základy, vyšší stupeň umožňuje studijní profilaci.

3.2 Profil absolventa

Absolvent školy je připraven k úspěšnému vykonání maturitní zkoušky a dalšímu studiu. Má osvojené studijní návyky, umí pracovat s informacemi, kriticky myslet, komunikovat a spolupracovat.

Respektuje hodnoty demokratické společnosti, uvědomuje si význam zdravého životního stylu a osobní odpovědnosti.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se uskutečňuje v souladu s platnými právními předpisy. Součástí přijímacího řízení je přijímací zkouška.

Konkrétní kritéria přijímacího řízení jsou každoročně zveřejňována na webových stránkách školy.

3.4 Malá matura

Na konci nižšího stupně gymnázia skládají žáci tzv. “Malou maturitu”, která slouží jako evaluační nástroj dosažených znalostí a dovedností.

Zkouška zahrnuje test z matematiky, portfolio z českého jazyka a týmovou projektovou práci s obhajobou.

Kritéria a bližší informace pro daný školní rok jsou vždy zveřejněna na webových stránkách školy.

3.5 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška probíhá v souladu se školským zákonem a prováděcími předpisy. Skládá se ze společné a profilové části.

Nabídku a formu zkoušek profilové části stanovuje ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

3.6 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj klíčových kompetencí žáků. Škola uplatňuje rozmanité metody výuky, včetně frontální a skupinové výuky, projektového a problémového vyučování, laboratorních prací, exkurzí, kurzů a soutěží.

Frontální výuka

- nejpoužívanější strategie, zařazena ve všech ročnících
- *kompetence k učení*

Skupinová práce

- samozřejmá součást výukového procesu, používání je závislé na povaze vyučované látky a uvážení vyučujícího
- *kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní*

Laboratorní práce

- zařazeny do předmětů fyzika, chemie a biologie
- *kompetence pracovní, komunikativní, k řešení problémů, digitální*

Dramatická výchova

- zařazena v českém jazyce, v dějepisu a v občanské výchově ve formě scének připravených žáky při historických dnech, pro nácvik různých sociálních rolí
- ve škole působí žákovský divadelní soubor
- *kompetence komunikativní, občanské, sociální a personální*

Mediální výchova

- zařazena hlavně v českém jazyce a informatice
- *kompetence občanské, digitální, sociální a personální*

Projekty

- projektové vyučování je zařazováno v humanitních a přírodovědných předmětech, významné jsou i mezinárodní projekty
- *kompetence k řešení problémů, digitální, sociální a personální, komunikativní*

Výměnné pobyty

- probíhají na vyšším stupni školy
- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Exkurze

- jsou doplňkovou formou výuky zvláště v předmětech dějepis, zeměpis, fyzika, chemie a biologie
- *kompetence k učení*

Předmětové soutěže

- podporujeme účast žáků ve všech předmětových soutěžích
- *kompetence k učení, k řešení problémů, digitální*

Sportovní soutěže

- škola se pravidelně účastní sportovních soutěží škol, každoročně se koná sportovní den ve vybraných disciplínách
- *kompetence sociální a personální*

Malá maturita

- zařazena na konci kvarty
- *kompetence k učení*

Úvodní adaptační kurz

- probíhá na začátku primy a 1.ročníku
- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Lyžařský výcvikový kurz

- zařazen v sekundě, kvintě a v 1. ročníku

- *kompetence komunikativní, sociální a personální*

Ekologický kurz

- probíhá v tercií a ve 2. ročníku vyššího gymnázia ve vybraných střediscích ekologické výchovy, akreditovaných MŠMT
- *kompetence občanské, k řešení problémů*

Sportovní kurz

- zařazen v kvartě, septimě a 3. ročníku, většinou jako kurz vodácký a cyklistický
- *kompetence sociální a personální, komunikativní*

Ročníkové práce a projekty

- žáci vyššího gymnázia zpracovávají povinně jednu ročníkovou práci ve 2. ročníku/sextě, ve 3. ročníku/septimě pak pracují na týmovém projektu, který je prezentován v rámci vybraného semináře
- *kompetence k učení, k řešení problémů, digitální*

Vánoční akademie

- organizují sami žáci 3. ročníku a septimy, každá třída má svoje vystoupení
- *kompetence komunikativní, sociální a personální,*

Humanitární akce

- probíhají několikrát ročně, s organizací pomáhají hlavně žáci vyšších tříd
- *kompetence občanské, sociální a personální*

Při uvedených aktivitách jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problémů

Jsou rozvíjeny zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data z jednotlivých oborů, ale u žáků vytváříme ucelený obraz světa. Snažíme se žákům předkládat takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihami, internetem, praktickými pokusy, prací na projektech.

Kompetence k učení

Je rozvíjena ve všech vyučovacích předmětech. K učení žáky motivujeme ukázkami využití znalostí v praktickém životě. Zařazujeme práce s různými zdroji informací – odbornými knihami, časopisy, internetem. Vedeme žáky k samostatnosti při přípravě prezentací, referátů či ročníkových prací.

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme zařazováním práce ve skupinách, žáky vedeme k vyjadřování vlastního názoru a respektování názorů druhých. Používáme činnosti, při kterých žáci samostatně vystupují, prezentují výsledky své práce, obhajují své názory. Žáky vedeme k hodnocení práce vlastní i práce svých spolužáků. Tato kompetence je rozvíjena také na sportovních akcích.

Kompetence sociální a personální

Jsou budovány stejně jako kompetence komunikativní zejména při skupinových činnostech. Jsou získávány při soužití ve škole, kde se snažíme vytvářet atmosféru demokracie a přátelství při respektování pravidel. Důležitá je i možnost zasahovat do dění ve škole prostřednictvím Studentského parlamentu. K získání těchto kompetencí přispívají i výměnné pobyty.

Kompetence občanské

Rozvíjíme je především v rámci vyučovacích předmětů Občanská výchova a Základy společenských věd. Žáci jsou seznamováni se svými právy, odpovědností a povinnostmi a jsou vedeni k dodržování stanovených pravidel. Dále jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. Velký význam má i aktivní účast při organizování humanitárních akcí.

Kompetence pracovní

Jsou získávány během celého studia především při laboratorních pracích a estetické výchově. Dbáme na správnou prezentaci výsledků práce žáků formou protokolů z laboratorních cvičení, samostatných sdělení, prezentací a ročníkových prací. Žáci jsou seznamováni se světem práce v rámci předmětu Občanská výchova i při exkurzích a besedách.

Kompetence k podnikavosti

Je rozvíjena hlavně na vyšším stupni gymnázia. Zvláště v předmětu Základy společenských věd a při tradičních besedách k volbě vysoké školy jsou žáci vedeni k cílevědomému a zodpovědnému přístupu při volbě svého budoucího profesního zaměření. V posledních letech škola začala organizovat „Dobříšský Gaudeamus“, kde se žáci setkávají s našimi absolventy, kteří jim předávají své zkušenosti z vysokoškolského studia. Snažíme se, aby žáci kriticky vyhodnocovali dosažené výsledky, stanovovali si reálné cíle a snažili se jich dosáhnout. Měli by být připraveni chápat podstatu podnikání, zvažovat rizika související s reálnými životními situacemi.

Kompetence digitální

Je stále intenzivněji rozvíjena ve všech vyučovacích předmětech. Snažíme se, aby žáci ovládali různá digitální zařízení, aplikace a služby, využívali je při školní práci. Vedeme je k tomu, aby dokázali získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali za pomoci digitálních prostředků a navrhovali prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie. Měli by být schopni posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti či životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy. Při práci v digitálním prostředí by měli jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

3.7 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.7.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona č. 561/2004 Sb. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (dále PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (dále ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Všem žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a dalšími potenciálními rizikovými faktory je k dispozici Školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP), včetně psychologů. V průběhu školního roku ŠPP reaguje na aktuální vzdělávací potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, což se promítá do organizace a způsobu výuky.

Pojetí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Vzdělávání všech žáků školy se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu (dále ŠVP). Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP. Žákům s podpůrnými opatřeními vyššího stupně upravuje podmínky vzdělávání a klasifikace doporučení ŠPZ, vypracované na základě odborného vyšetření žáka. Na návrh ŠPZ jim pak mohou být vypracována IVP. PLPP a IVP zpracovává škola. Podmínkou vypracování IVP je písemná žádost zletilého nebo zákonného zástupce nezletilého žáka a doporučení ŠPZ. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

PLPP a IVP vypracovává výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími příslušných předmětů. Přijetí vypracovaného dokumentu k IVP stvrdí zletilý žák nebo rodič nezletilého žáka podpisem.

Vyhodnocení účinnosti PLPP se provádí po třech měsících realizace. Pokud je PLPP neúčinný, doporučí škola rodičům návštěvu ŠPZ a podání žádosti o vyšší stupeň podpory.

IVP je vypracován bez zbytečného odkladu hned po obdržení písemné žádosti a doporučení ŠPZ. Třídní učitel informuje o udělení IVP příslušné vyučující, kteří přijetí informací stvrdí podpisem. Žáci studující podle IVP informují výchovnou poradkyni o plnění IVP a o případných problémech. Vyučující oznamují případné problémy okamžitě výchovné poradkyni.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je třeba vycházet z konkrétního zjištění a doporučení školského poradenského zařízení.

Zejména je nutné:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka;
- využívat přiznaná podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- uplatňovat při organizaci činností princip diferenciací a individualizace při stanovování obsahu, forem i metod výuky;

- umožnit ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu nebo z provádění určitých činností (viz § 67 odst. 2 školského zákona), případně upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva;
- umožnit v IVP, pokud zdravotní postižení neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu z ŠVP nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, zajistit jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- zohlednit přiznaná podpůrná opatření při hodnocení výsledků vzdělávání;
- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí;
- spolupracovat s rodiči (zákonnými zástupci žáka), školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů);
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek;
- podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na zkvalitnění jejich práce se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.

3.7.2 Vzdělávání žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí

Zvláštní pozornost je třeba věnovat žákům z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením. Tito žáci jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Třídní učitel musí podle možností získat co nejvíc informací o rodinném prostředí žáka. Ve spolupráci s výchovným poradcem řeší případné problémy. V případě potřeby je situace dále řešena ve spolupráci se Sociálním odborem příslušného Městského úřadu, kurátorem nebo psychologem. Žákům z kulturně odlišného prostředí je třeba všemožně pomoci s integrací do třídního kolektivu, adaptací na nové podmínky a osvojení českého jazyka. Důležitá je pravidelná komunikace a zpětná vazba. Těmto žákům je nutné poskytovat konzultace a případné problémy řešit ve spolupráci s výchovným poradcem nebo psychologem.

3.8 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. Nadaným a mimořádně nadaným žákům je věnována zvláštní péče. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu jsou např.:

- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Pro nadané žáky vypracuje škola PLPP, ve kterém zohlední jejich nadání pohybové, manuální, umělecké, sociální dovednosti a vytvoří podmínky pro splnění očekávaných výstupů stanovených v ŠVP. Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitele současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a námětů zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. IVP obsahuje závěry a doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka. Pedagogickým pracovníkem školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se ŠPZ je výchovná poradkyně. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zletilým žákem či zákonným zástupcem žáka. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuální vzdělávací plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

System péče o mimořádně sportovně nadané žáky na nižším gymnáziu

Škola vyhotoví na základě potvrzení mimořádného nadání žáka (doporučení SVP/PPP) Sportovní IVP.

Žákovi se sportovním individuálním vzdělávacím plánem může být s ohledem na jeho sportovní přípravu a závodní zatížení umožněno individuální plnění studijních povinností, zejména v oblasti termínů testů, zkoušení a odevzdání zadaných úkolů. Individuální přístup je zajištěn aktivní komunikací žáka s vyučujícím daného předmětu.

Při organizaci vzdělávání je zohledňována aktuální míra únavy žáka, zvýšené tréninkové a soutěžní zatížení a potřeba regenerace. Škola v odůvodněných případech přihlíží k těmto skutečnostem při hodnocení a plánování studijních povinností.

Žákovi může být rovněž umožněna vyšší míra absence než standardně stanovených 25%, pokud je tato absence doložena sportovní činností, reprezentací nebo přípravou a pokud žák průběžně plní stanovené vzdělávací výstupy.

Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

System péče o mimořádně sportovně nadané žáky na vyšším gymnáziu

Ředitel školy může na základě písemné žádosti zákonného zástupce/plnoletého žáka a potvrzení sportovního klubu (ve kterém probíhá sportovní příprava žáka) upravit organizaci vzdělávání. Škola (výchovná poradkyně) pak vytvoří Sportovní IVP.

Žákovi se sportovním individuálním vzdělávacím plánem může být s ohledem na jeho sportovní přípravu a závodní zatížení umožněno individuální plnění studijních povinností, zejména v oblasti termínů testů, zkoušení a odevzdání zadaných úkolů. Individuální přístup je zajištěn aktivní komunikací žáka s vyučujícím daného předmětu.

Při organizaci vzdělávání je zohledňována aktuální míra únavy žáka, zvýšené tréninkové a soutěžní zatížení a potřeba regenerace. Škola v odůvodněných případech přihlíží k těmto skutečnostem při hodnocení a plánování studijních povinností.

Žákovi může být rovněž umožněna vyšší míra absence než standardně stanovených 25%, pokud je tato absence doložena sportovní činností, reprezentací nebo přípravou a pokud žák průběžně plní stanovené vzdělávací výstupy.

Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

3.9 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována napříč vyučovacími předměty, projekty a kurzy v souladu s RVP G.

3.9.1 Nižší stupeň gymnázia

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

1.1 Rozvoj schopností poznávání	prima BIO sekunda CHE tercie CJL kvarta CJL
1.2 Sebepoznání a sebepojetí	prima ANJ sekunda ANJ, CJL tercie ANJ, CJL, BIO kvarta ANJ
1.3 Seberegulace a sebeorganizace	prima TEV sekunda TEV, OBV tercie TEV kvarta TEV
1.4 Psychohygiena	sekunda OBV kvarta DEJ
1.5 Kreativita	prima CJL, VYV sekunda CJL, CHE, VYV tercie CJL, ICT, VYV kvarta ICT, VYV
1.6 Poznávání lidí	prima CJL, OBV, FYZ sekunda CJL, DEJ, FYZ, CHE tercie CJL, FYZ, CHE kvarta CJL, FYZ, CHE
1.7 Mezilidské vztahy	prima ANJ, CJL, DEJ, OBV, TEV sekunda ANJ, CJL, DEJ, TEV tercie ANJ, DEJ, TEV kvarta ANJ, DEJ, CHE, TEV
1.8 Komunikace	prima ANJ, CJL, OBV, VYV, FYZ, TEV sekunda ANJ, CJL, CHE, VYV, FYZ, TEV tercie ANJ, CJL, ICT, VYV, FYZ, CHE, TEV kvarta ANJ, CJL, ICT, VYV, FYZ, CHE, TEV

1.9 Kooperace a kompetice	prima FYZ, TEV sekunda ANJ, CHE, FYZ, TEV tercie ANJ, CJL, ICT, CHE, FYZ, TEV kvarta ANJ, ICT, CHE, FYZ, TEV
1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	prima DEJ, TEV sekunda DEJ, OBV, MAT, TEV tercie CJL, DEJ, CHE, ICT, TEV kvarta CJL, DEJ, CHE, ICT, TEV
1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika	prima DEJ, TEV sekunda DEJ, OBV, TEV tercie CJL, DEJ, CHE, ICT, TEV kvarta DEJ, CHE, ICT, TEV

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

2.1 Občanská společnost a škola	tercie CJL, OBV kvarta CJL
2.2 Občan, občanská společnost a stát	prima DEJ sekunda DEJ tercie DEJ, OBV kvarta CJL, DEJ
2.3 Formy participace občanů v politickém životě	tercie CJL, OBV
2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	tercie OBV kvarta DEJ

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

3.1 Evropa a svět nás zajímá	prima DEJ, BIO sekunda DEJ tercie CJL, DEJ kvarta DEJ
------------------------------------	--

3.2 Objevujeme Evropu a svět	tercie ANJ kvarta ANJ, CJL
3.3 Jsme Evropané	sekunda CJL tercie CJL kvarta DEJ

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

4.1 Kulturní difference	tercie CJL kvarta CJL, DEJ
4.2 Lidské vztahy	prima OBV kvarta CJL, DEJ
4.3 Etnický původ	prima DEJ sekunda DEJ tercie DEJ kvarta CJL, DEJ
4.4 Multikulturalita	prima OBV tercie OBV kvarta DEJ
4.5 Princip sociálního smíru a solidarity	prima OBV tercie DEJ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

5.1 Ekosystémy	prima BIO sekunda BIO tercie OBV, CHE, BIO kvarta CHE, BIO
5.2 Základní podmínky života	sekunda CHE, BIO tercie OBV, CHE, BIO kvarta CHE, BIO
5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	prima BIO sekunda CHE tercie CJL, OBV, CHE, BIO kvarta CJL, CHE, FYZ, BIO
5.4 Vztah člověka k prostředí	prima CJL, BIO, TEV sekunda CHE, TEV tercie ANJ, DEJ, OBV, CHE, BIO, TEV kvarta ANJ, CJL, DEJ, CHE, BIO, FYZ, TEV

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	prima DEJ sekunda CJL, DEJ tercie CJL, DEJ, ICT kvarta DEJ, ICT
6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	tercie CJL, ICT kvarta CJL, DEJ, ICT
6.3 Stavba mediálních sdělení	tercie CJL kvarta CJL
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení	tercie CJL kvarta CJL
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti	tercie CJL kvarta CJL, CHE
6.6 Tvorba mediálních sdělení	tercie CJL kvarta CJL
6.7 Práce v realizačním týmu	prima VYV, FYZ sekunda CJL, CHE, VYV, FYZ tercie CJL, CHE, ICT, VYV, FYZ kvarta CJL, CHE, ICT, VYV, FYZ

3.9.2 Vyšší stupeň gymnázia

Není-li řečeno jinak, je průřezové téma realizováno v obou třídách (např. kvinta i 1. ročník).
V případě zařazení pouze do jedné třídy následuje za zkratkou předmětu označení této třídy.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	kvinta ICT, DEJ, BIO, TEV, CHE, NEJ, CJL, FYZ, HUV, VYV, ZSV sexta BIO, ANJ, CJL, HUV, VYV, ZSV septima BIO, TEV, CHE, CJL, FYZ oktáva FRJ ⁽⁴⁾ , CJL, ZSV
1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení	kvinta TEV, NEJ, CJL, FYZ, VYV, ZSV sexta CHE, ANJ, NEJ ^(VI) , CJL, VYV, ZSV septima TEV, FRJ ^(VII) , CJL, FYZ, ZSV

problémů	oktáva CJL, ZSV
1.3 Sociální komunikace	kvinta DEJ, TEV, FRJ ^(v) , NEJ, CJL, HUV, VYV, ZSV sexta ANJ, CJL, HUV, VYV, ZSV septima TEV, KNJ oktáva NEJ ^(viii) , CJL, ZSV
1.4 Morálka všedního dne	kvinta DEJ, TEV, NEJ, FRJ ⁽¹⁾ , ZSV sexta ANJ, FRJ ⁽²⁾ , CJL, ZSV septima TEV, CJL oktáva SCH

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

2.1 Globalizační a rozvojové procesy	kvinta CHE, ZMP sexta CHE septima DEJ, ZSV, SCZ oktáva SCZ, SCH
2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	kvinta BIO, CHE, CJL, ZMP, ZSV sexta DEJ, ZSV septima DEJ, BIO, CHE, ANJ, MAT, FYZ, NEJ ^(vii) , ZSV, SCZ, SCB, SCH oktáva NEJ, SCZ, SCH
2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	sexta ZSV septima SCZ oktáva FRJ ^(viii) , ZMP, ZSV
2.4 Žijeme v Evropě	kvinta DEJ, ZMP, FRJ ^(v) sexta DEJ, CHE, FRJ ^(vi) , ANJ, NEJ, CJL, ZSV septima DEJ, NEJ ⁽³⁾ , CJL, ZSV, SCZ, KNJ oktáva CJL, SCZ
2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	kvinta ZMP, NEJ ^(v) , ZSV sexta DEJ, FRJ ⁽²⁾ , NEJ ⁽²⁾ septima FRJ ^(vii) , ANJ, SCZ, KNJ oktáva NEJ ⁽⁴⁾ , ZSV, SCZ

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

3.1 Základní problémy sociokulturních	kvinta HUV, ZSV sexta NEJ ^(vi) , FRJ ^(vi) , ZMP, HUV
--	---

rozdílu	septima NEJ, FRJ ⁽³⁾ , SCZ oktáva NEJ ^(VIII) , SCZ
3.2 Psychosociální aspekty multikulturality	sexta NEJ, ZMP oktáva CJL, SCZ
3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	kvinta CJL, ZMP, HUV, ZSV sexta ANJ, HUV septima CJL, SCZ, KNJ oktáva NEJ, SCZ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí	kvinta BIO, CHE, ZMP septima BIO, CHE, SCZ, SCB oktáva SCZ, SCH
4.2 Člověk a životní prostředí	kvinta CHE, ZMP, ZSV sexta BIO septima DEJ, BIO, CHE, ANJ, MAT, FYZ, ZSV, SCZ, SCB, SCH oktáva FRJ, NEJ, SCZ, SCH, KNJ
4.3 Životní prostředí regionu a České republiky	kvinta CHE, ZMP septima DEJ, CHE oktáva SCZ, SCH

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

5.1 Média a mediální produkce	kvinta ICT, HUV, ZSV sexta CJL, HUV, ZSV septima FRJ ^(VII) oktáva NEJ ^(VIII) , FRJ ⁽⁴⁾ , CJL
5.2 Mediální produkty a jejich význam	sexta CJL, HUV, ZSV septima NEJ ^(VII) , HUV, ZSV oktáva NEJ

5.3 Uživatelé	kvinta HUV, ZSV sexta CJL, HUV
5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií	kvinta ICT, HUV, ZSV sexta CJL, HUV septima BIO, NEJ ^(VII) oktáva NEJ, SCH, KNJ
5.5 Role médií v moderních dějinách	kvinta ICT sexta DEJ, CJL septima DEJ oktáva CJL, SCH

3.10 Ochrana člověka za mimořádných událostí

Téma ochrany člověka za mimořádných událostí je součástí vzdělávacího obsahu školy a rozvíjí praktické dovednosti žáků při řešení krizových situací.

Očekávané výstupy:

- žák rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události
- žák prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo:

- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události
- živelní pohromy
- únik nebezpečných látek do životního prostředí
- jiné mimořádné události
- první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel
- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost,
- efektivní komunikace